

S KOLESOM PO MAROKU

ZAKAJ MAROKO? KER TAM SIJE SONCE IN JE TOPLO, KO JE DOMA DEŽEVNO IN MRZLO. KER TE NIHČE NE PREGANJA, ČE POSTAVIŠ ŠOTOR POD NJEGOVO OLJKO. KER JE TAM IMETI AVTO REDKOST IN SO CESTE ŠE PRECEJ PRAZNE. KER LAHKO KOLESARIŠ ČEZ VISOKE GORE, PRELAZE, SKOZI PUŠČAVE IN SOTESKE IN ZAKLJUČIŠ OB MORJU. KER JE KILOGRAM MANDARIN 10 CENTOV IN JE USTEKLENIČENE VODE IN KRUHA POVSOD DOVOLJ. KER NA NJIVAH ŠE VEDNO VEČKRAT VIDIŠ VPREŽENE OSLIČKE KOT HRUPNE TRAKTORJE. KER TE LJUDJE Z GLASNIM „SALAM“ IN DVGOM ROKE VEDNO POZDRAVIJO IN JE NASMEH POGOST. KER JE TEMPO ŽIVLJENJA ZA NEKAJ OBRATOV POČASNEJŠI IN JE SKUPNOST BOLJ POMEMBNA KOT INDIVIDUALNOST. ZATO!

BODEČ ZAČETEK

Na pot se odpraviva iz deževne Ljubljane na praznični 31. oktober in se skozi meglene oblake podava na 25-dnevno sončno potepanje po deželi čaja meta in datljev. V dobrih treh urah pristaneva v Casablanci, največjem maroškem mestu, in se v želji po čimprejšnjem vrtenju padal v naravi hitro odpraviva naprej. Med čakanjem na vlak do Meknesa že sestaviva kolesi in v bližnjih treh hotelih vprašava, če so nama pripravljene za tri tedne hraniti kartone, v katerih sva transportirala kolesi. Presenečena nad neprijaznostjo jih odvrže na postaji, češ se bova pa

kako drugače znašla za nazaj. Naslednje težave doživiva na vlak, saj trdijo, da kolesi ne smeta na vlak. Nazadnje se le omehčajo. A kolesi morava razstaviti in povezati. V Meknes prispeva v poznih popoldanskih urah. Hitro najdeva pot ven, spotoma se trudi izvedeti, kdaj se stemni in kje je mestni kamp, pa naletiva v večini na nerazumevanje. Edini angleško govoreči nama zdrdra, da kamp ne dela. Ker sva na začetku za arabsko kulturo še precej naivna, mu verjameva in se podava iz mesta, iščoč kakšen prostor za divje kampiranje. Kaj boljšega kot nekaj nasadov, v temi ne najdeva. Utrujena postaviva šotor med drevesi in na srečo Renato hitro ugotovi, da so šotorsko dno že na parih mestih preluknjale bodice. Ker nisva hotela nadaljnje tri tedne zaradi predrtih

podlog spati na trdih tleh, si posteljeva z nekaj oblačili in zaspiva.

HAMZA, OPICE IN SREDNJI ATLAS

Vtis prvega dne se popravi že naslednji dan. Na poti čez Narodni park Ifrane, ki ga krasijo prekrasni gozdovi, spoznava Maročana Hamzo. Tudi on se na pot po Maroku odpravi s kolesom, vendar je znatno bolj obložen. Takoj se ujame in odvrtime skupaj do Azrouja. Hamza nama v kampu pripravi tipično maroško jed in pijačo – tajin¹ in zelo sladek metin čaj, ter naju seznanja z marsikatero maroško značilnostjo in z nekaj triki, ki jih naslednje dni pridno uporabljava. Naprej proti Srednjemu Atlasu² in prelazu Col du Zaid

na 2.170 metrih nad morjem nadaljujemo sama. Hamza se odloči, da bo odložil del prtljage pri prijatelju in da naju potem dohiti. Gozdove, polne navihanih opic, počasi zamenjajo bolj pusti deli in barvito gorovje. Enega najlepših divjih taborov na potovanju imava ob visokogorskem jezeru Agdelmanu de Sidi-Ali. Neskončno uživava v samoti, tišini in zvezdnatem nebu. Potem sledi še nekaj manjših vzponov in spustov vse do Richa. Od tam pa skozi sotesko Ziz, kjer uzreva tudi prve kasbahe³ in zelene oaze. V eni si privoščiva dan počitka, ko se, spet v družbi Hamze, prenajedava s sladkimi dateljini in kopava v bazenu s kristalno čisto izvirske vode.

POLOMLJENA ŠPICA IN PUŠČAVA „SKI“

V Rissaniju naju Hamza pospremi na tržnico oziroma „souk“, kot rečejo Maročani. Namigne nama glede razumnih cen, tako da mandarine kupiva po več kot trikrat nižji ceni kot prej. Takoj ko naju pusti sama, pa nama prijazen starejši možakar proda pol kilograma datljev po ceni za kilogram. Maroške tržnice imajo res svoj čar. Kaj vse se tu ne prodaja in dogaja. Med kolesarjenjem proti puščavski Merzougi se Renatu zlomi špica na zadnjem kolesu, kar je vzrok za en dan počitka. V malem puščavskem mestu namreč ugotovimo, da so nas z obljubami, da bodo vse uredili, hoteli samo zadržati pri njih in da se bo po popravilo potrebno odpraviti nazaj v večji Rissani. Fanta zjutraj s štopanjem ustavita Caddyja in Renato tisto dopoldne, ko sama poležavam ob bazenu v kampu, spozna pristani Maroko. Ker so sobote v Maroku tržni dnevi, v mestu vre od ljudi in vse krame, ki se tam prodaja. Obljubljen „pravi“ serviser koles potem v neki kleti najprej postreže z metinim čajem in špico nato za pol evra zamenja, zraven pa še naravna zvito obroč, tako „na oko“. Za manj kot evro se potem s Hamzo tudi okreščata na tržnici. Renato sicer ob pogledu na kremasto juho in okoliško higieno prvo žlico precej težko pogoltne, z nadaljnjimi pa potem zaradi

okusnosti nima več težav. Na večer, ko se temperature že malo spustijo, pa si Hamza izpolni dolgoletno željo po „bordanju“. Skupaj se odpravimo po sipkem pesku na bližnjo sipino. Vzpenjanje je mnogo bolj naporno kot v snegu, smuka pod zvezdami gosto posutim nebom in v kratkih hlačah pa več kot uživaška.

OUALLYWOOD IN HAMMAM

Pot s postankom v muzeju fosilov, kjer se opremiva z nekaj krasnimi primerki, ki nama še danes krasijo vratove, nadaljujemo ob vznožju Atlasa, mimo od plezalcev obleganih sotesk Dodra in Todra, vse do maroškega Hollywooda. Ouarzazate s svojimi kasbahami privablja filmarje predvsem zgodovinskih filmov kot Gladiator in Princ iz Perzije. V Ouarzazateju spet srečava Hamzo,

ki naju zvečer pelje še na eno posebno maroško razvajanje. V hammam. To je njihova tradicionalno javno kopalnice, kjer je običajno polno ljudi in vroče vode. Ženski in moški hammami so ločeni, na vhodu si lahko kupiš čistilno mažo ghassoul⁴. V vročih sobanah dobiš vedro, s katerim se lahko polivaš z vodo. Če izvzamem grde poglede dveh žensk, ki mi na vsak način hočeta prodati masažo, sta klepet z mlado domačinko in obilica vroče vode po vseh mrzlih kampih, toliko prijetnejša. Zvečer se posloviva od Hamze in na pot čez Visoki Atlas se odpraviva sama, saj je za Hamzo prelaz Tizi n“Tichka⁵ prestrm.

ČEZ VISOKI ATLAS V MARAKEŠ NA PIVO

Navdušena spet kolesariva proti goram.

